

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarohle pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălănătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 48.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

„La cestiunea reuniunilor preoțesci la noi.“

(Răspuns la Nr. 128 al „Telegrafului Român.”)

(Începere.)

ad d. Chiar așa se fie precum e informat dl „D. P. P.” lipsa unui fond nu militează contra înființării unei reuniuni. Dar informațiunile dsale nu sînt esacte. Acest protopresbiterat are deja un fond protopresbiterat, carele ori cât ar fi de mic, dar tot este!

Celelalte „multe”, cari vor fi de făcut, și cari sînt la adresa mea ca protopresbiter: le vom face, cum vom pute, dar îndărăptul altora nu ne vom lăsa. Observ numai, că dacă până acum nu s'a făcut aproape nimic, apoi n'a fost teoria dlui „D. P. P.” cu aplicarea greșită a forțelor, ci numai și numai inerția. Ce a fost însă a trecut, și trecut și uitat să fie.

Până aci m'am mărginit mai mult a arăta că argumentele aduse de dl „D. P. P.” contra necesității reuniunii preoților nu pot fi luate în serios.

În câteva trăsături, pe lângă cele deja espuse, voi arăta unele din motivele, cari sînt pentru constatarea necesității acestei reuniuni.

Misiunea ce o are învățătorul, o are și preotul: să învețe pe alții. Ca să învețe însă și unul și celălalt trebuie să fie însuși învățat. Precum preotul, așa și învățătorul își face cursurile sale în gimnasia și seminarium.

Cualificațiunea teoretică din seminarium s'a recunoscut, că pentru învățătoriu nu este de ajuns spre a pute fi învățătoriu bun. De aceea „statutul organic” a statorit, ca pentru cualificațiunea ulterioară a învățătorilor să se țină conferențe învățătoresci.

Din aceste s'au dezvoltat cursurile supletorice și mai pe urmă „reuniunile învățătoresci” — toate cu scopul de a înainta cultura învățătorilor.

E bine! Preoții ca învățători în sfera lor au aceeași lipsă de cultivare ulterioară, ca și învățătorii. Căci cel ce nu progresaază, regresează.

Pre când pentru cultivarea ulterioară a învățătorilor, fiindcă a mai intervenit și statul, s'au făcut toate ingrigirile posibile, pe atunci pentru preoți nici una. Și fiind că nu s'a făcut, nu s'a făcut, și pace! Dar ceva trebuie făcut, căci greutățile oficiului cresc pe și ce merge, pe când cualificațiunea, în lipsa unei scoale supletorice, dă îndărăpt. Ordinațiuni preste ordinațiuni sosesc la adresa preotului, și preotul pre lângă toată bunăvoința, în o

mulțime de casuri nu se scie afla, nu scie ce să facă.

Fiindcă autoritățile bisericesci nu se pot ingrijii pentru instruirea ulterioară a preoților, preoții sînt avisați la ajutorul propriu. Unul câte unul însă nu și pot ajuta.

Singurul mijloc de ajutor este convenirea lor sub conducerea protopresbiterului, convenire, în care să discute cestiunile mai grele comunicând unul altuia vederile și păsurile sale, învățând unul delat altul. Această convenire în formă de scoală practică se poate întempla numai sub titula de Reuniune, asociațiune, sau cum o vom numi. Dar prelungă agendele curat administrative, preotul trebuie ca intru toate să fie superior în cultură parochienilor săi. Căci a trecut timpul, în care preotul să se mulțumească numai cu ecteniile. Ca să poată sta în curent cu dezvoltarea culturală peste tot, are lipsă de cărți speciale. Mijloacele materiale însă nu-i permit să și procure cărțile necesare. Dar ce nu poate face un individ, pot face mai mulți în tovarășie.

Treizeci până în patruzeci de preoți cumpărându-și fie care câte o carte, cumperă tot atâtea cărți, pe cari le pot ceti pe rënd, pe când unul isolat cetesce numai cartea, ce și-a cumpărat-o singur. Prin urmare asociându-se preoții din tract ușor și pot forma o bibliotecă, carea să servească ca mijloc pentru cultivarea lor.

Ca să nu ocup prea mult spațiu, pentru astădată nu voi aduce alte motive, creșdend că din cele aduse este destul de evidentă necesitatea reuniunilor preoțesci.

Trec acum la

III.

Practicabilitatea reuniunilor preoțesci. „D. P. P.” combate practicabilitatea reuniunii preoțesci din milă cătră preoții tractuali. Cred că această milă va fi sinceră dar să mă ierte să declar că pentru preoții din tractul Sibiului este vătămătoare mila Dsale. Acești preoți își sciu destul de bine greutățile, cu cari se luptă, și tocmai fiind că le sciu doresc reuniunea. Toate greutățile de cari vorbește dl. „D. P. P.” preotul le poartă, fără ca el personal să aibă vre un folos. Singurul folos, ce'l poate ave din vre-o sarcină, este acela, pe care îl oferă reuniunea. Și, cum își jertfesce el timpul și banul său pentru scopuri, cari nu'l privesc de a dreptul sau din cari el n'are nici un folos, pentru sine să nu scie jertfi? Aceasta ar însemna, că încă n'a ajuns să și cunoască interesele sale, încă e

minoren și sub tutelă. Și preoții din acest tract sînt maioreni!

Este vătămătoare mila dlui „D. P. P.” căci presupune, că preoții din giurul Sibiului n'ar fi capabili să nisească spre cultură, spre înaintarea lor proprie.

Va atirna acum dela preoți, ca să și acomodeze timpul ținerii adunărilor generale așa, în cât să nu colideze nici cu duminecile și sêrbătorile lor, și nici cu afacerile lor economice. Cu un cuvânt dela preoți va atirna, ca ei să tragă cât mai multe foloase din reuniune, cu cât mai puține jertfe.

Și ca să răspundem la o frasă a Dlui „D. P. P.” (Hai dară săl mai constringem...), observ, că: nu este vorba de constringere, unde omul consciu de sine face un lucru de propriul său îndemn, un lucru, pe care însuși îl recunoaște că este spre binele său.

Este adevărat că pe „bietul preot” încercăm sarcini peste sarcini, și „cu trebuință și fără trebuință.” Să căutăm însă, ca să nu'l încercăm cu sarcini „fără trebuință”, și să-i dăm posibilitatea a purta sarcinile cele „cu trebuință”, să-i dăm cultura necesară! Ear dacă „Statutul organic” nu ne prescrie să i-o dăm, cel puțin să nu'l impedecăm d'a și-o procura el, cum biet va pute. Să nu facem cu preotul nostru ceea, ce fac guvernânții nostri cu scoalele noastre confessionale!

Ce privese încheerea DSale, prin care ne spune, că Sinodul archidiecezan din acest an s'a enunciat în contra reuniunilor preoțesci, trebuie să observ, că s'a enunciat numai intru cât n'a voit să le impună, precum a făcut cu reuniunile învățătoresci. Îmi aduc bine aminte, că s'a accentuat, cumcă nime nu va fi în contra, dacă preoții însuși vor simți necesitatea înființării reuniunilor, dar a le impune nu este cu scop.

În sfîrșit: sufle vintul, cum și din cătrău va sufla, noi vom începe cu Ddeu, și dacă Ddeu va fi cu noi, cine va fi în protiva noastră?!

Sibiu 16 Novembre 1883.

Simeon Popescu,
protopresbiter.

Episcopii valachi.

Budapesti 2, Decembre 1883.

Correspondentul Dvoastre Pl. în articolul seu „Bombardări diaristice” a aprețiat cu multă agerime și asprime articolul diariului „Budapesti Hirrap”, intitulat „Episcopii valachi.” Ca întregire a ce-

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CAILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franțozesce de E. B.)

(Urmare.)

El tocmai voia să se îndepărteze, după ce audise un moment întreținerea lor reală și animată precând doamna Osburn se întoarse șicend:

— Dacă Margareta nu vine? Poltroana aceea n'a fi îndrăsnit să treacă mica punte.

— Unde ai avut și Dta atâta frică, scumpa mea Martină! răspune locotenentul; dară de ce te temi? nu este dl Stangstadius cu dânsa?

Cristian, uitându-și cărcelul, ce tocmai dicea că are, se repeși sub bolțile pezișe, ce conducea la puntea de scânduri, în adevăr grozavă, peste care avea Margareta să treacă în societatea dlui Stangstadius, a omului de lume, care scia mai bine să cadă la rëndul său, dară care nu era capabil a ocroti pe alți.

Margareta era acolo în adevăr, ezitând și cuprinsă de amețelă, împreună cu domnișoara Potin, care trecuse mai curagioasă în urmadlui Stangstadius, ca să încurageze pe tinera sa amică. Loco-

tenentul revenise a le ajuta și a linisci pe soața sa; însă, înainte ce ajunse el, Cristian se repeși, luă Margareta în brațe și trecu în tăcere torentul suteran.

De bună samă, Margareta nu vedu, căci ea închise ochii din reputeri, ca să nu vadă prăpastia; însă în momentul, când el o depuse lângă amicii ei, cu intențiunea a fugi cât de grabă, Margareta încă speriată se clătina și el a trebuit să o ia de mână și să o îndepărteze de abis. Degetele sale, înegrite de muncă, își lăsară urmele lor pe mînușă verde și gingașe a tinerei fete, și el vedu, cum dânsa le șterse cu batista sa șicend cătră guvernantă:

— Dă iute ceva acestui om sêrman, care m'a dus!

Sêrmanul om fugise cu inima cam grea, regretând, că a pătat contesei mînușile curate, însă șicendu-și că nu-i era cu puțință din partea sa a ave mîni albe.

El se reîntoarse la fâurarie, unde priveghea confecționarea de unelte perfecționate după ideile sale aprobate de inspectorii; însă, după o oară de lucru, căci el punea adeseori mîna la opera sa, el auși revenind vizitatorii, și nu putu resista dorinței de a revede pe tinera contesă. Ea îi păru, că a crescut și că s'a înfrumșeșat până a face nebun pe cel mai orb și pe cel mai posomărit din ciclopi.

Cât audise glasurile încă îndepărtate, el se apropiă fără precauție de galeria, pe unde grupul

avea să treacă, pe când se găsi într'o sală foarte luminată, față în față cu Margareta, care, acuma liniștită și aproape dedată la sgomotele grozave și la aspectele grandioase a localității stranie, venea singură înaintea celorlalți. Ea tresări vedendu-l. Ei i se păru că-l cunoaște; el își trase repede căciula peste ochi; ea îl recunoscu deplin la grija sa de a-și ascunde fața.

— Cristian! exclamă ea, ești Dta, de bună samă!

Și ea îi întinse mîna.

— Nu te atinge de mine, îi dișe Cristian; eu sînt înegrit de prav și de fum.

— A! asta-mi e tot una, replică ea de oare ee ești Dta! Acuma sciu toate! Minerii, ce ne a condus ne au spus, multe de un Cristian, care este foarte învățat și lucrător bun; el nu-și spune numele său, dară are puterea unui țêran și vrednicia unui Iarl el este curagios pentru toți și devotat tuturor. Ei bine, amicii nostri n'au creșut, că ești Dta; atâta Cristiani sînt sub ceriul scandinav! eu însă miam diș:

„Este numai unul, este el! Ei bine, dă-mi dară mîna; nu sîntem și acuma frate și soră ca acolo jos?”

Cum, Cristian nu ș'a uitat de mica insultă cu mînușă ștearsă? Margareta îi întinse mîna goală.

— Dta nu înroșești dară vedendu-mă aici? îi dișe el și că nu m'a adus purtarea mea cea rea aici? și că nu lucrez astăzi, ca să-mi reparez dîlele trândăviei și a nebuniei?

lor și de corespondentul D-Voastră, și dacă voiți și ca rectificarea specială, vă trimit articolul în traducere. Interpretările cuviincioase le va face după aceasta și On. public cetitoriu.

Primiți Domnule redactor etc. *Cunctator.*

Eată articolul:

Ne-am ținut de datorință a ne ocupa în zilele din urmă de repețite ori cu clerul superior român și cu rola, care o a jucat față cu statul și în ceroul chemărei sale. Un amic al foaiei noastre, — român și el după cum se vede din scrisoarea sa — ne-a caracterizat în câte-va trăsături pe prelații români — și aceasta numai spre întrebunțarea noastră proprie. Scurtele revelații atât sunt de condensate, încât cetitorii noștri vor primi cu plăcere publicarea instructivelor comunicări. Amicul nostru nu ni-o va lua în nume de rău, dacă nu i-am pus scrisoarea sub obroc, ci o publicăm după cum urmează:

Miron Romanul este aradan, cu creștere și cu cultură maghiară. Mă mir de Trefort, că el nu-l pricepe sau nu-l cunoaște.

Pe el nu-l poți folosi de instrument orb. Miron Romanul poate nutri în teologi, pedagogi și credincioșii săi simțământul dinastic, poate lauda guvernul, dacă acesta e bun și cruțătoriu. El însă fără de a și submina poziția nu poate face politică de corteș; prelații stau peste partide; ei susțin pacea în țeară și spriginesc totdeauna tronul.

Și eu pun pond pe nutrirea simțământului dinastic. Poporul român trebuie să audă multe bune și frumoase despre Francisc Iosif, și nu numai despre Carol de Hohenzollern, care a făcut vitejii la Plevna, și a cărui muere, regina, umblă în costum românesc. Poporul român în conștiința sa cunoaște doi capi ai statului: împăratul și regele — craiul. Împăratul este, cel ce locuiește în Viena; rege a fost Rakoczy, care a luptat contra împăratului, și pe care împăratul l'a învins. Poporul însuși cu arma în mână au luat parte în această ceartă, și astfel își aduce aminte despre lucru. Până a nu vedea încoronarea dela 1867, el numai din auz sciea despre aceia; el scie numai una: scie că împăratul poruncește în Ungaria. Regele cu Rakoczy nu mai există.

Astfel privește poporul și astăzi lucrul. Conceptul nu este constituțional, însă este natural. La miliție și astăzi numai împăratul există, rezervistul numai despre el scie povestii acasă, ce haină și ce barbă frumoasă are.

În zadar fi vorbește Miron Romanul în circulariele sale despre „regele nostru“, sau „craiul nostru“; țeranul i va spune, că el în tabăra dela Bruck a vădit numai împărat, se poate să fi fost acolo și regele între generalii cei mulți.

Episcopul Aradului Ioan Meșian este după nascere transilvănean cu creștere germană, sgêrcit, mai avut și mai cu calcul (számított) decât Miron, căci el nu se espune nici odată. N'are atâta importanță ca și Miron Romanul, are însă multe însușiri de cavalier ungar.

Episcopul din Caransebeș Ioan Popasu e om îmbetrănit, puțin mai ponderează astăzi, dintre altele e transilvănean cu creștere nemțească, unguresce nu scie. Aceștia sânt cei neuniți, decât cari uniții sânt mai poleși, cu cerc de vedere mai înalt și cu mai multă cultură.

Metropolitul unit din Blaj, Ioan Vancea, e născut în Biharia, are creștere și cultură ungurescă; ele de caracter firm, e cruțătoriu, a făcut multe fundațiuni frumoase. Elementul lui însă este creșterea poporului și economia, cu lucruri politice tare rar își bate capul. El e prelat tare viu, bun și ambițios. E bătrân deja, însă plin de viață și bine conservat. Bietului bătrân i s'ar pute, ba ar trebui chiar să i se dea o medalie, ca poporul român să vadă, că eată împăratul iubesc pe metropolitul, așa dară și noi să

iubim pe împăratul, care distinge pe prelatul român; cu aceea ocaziune toți protopopii apoi se duc și'i gratulează, pe acasă apoi spun credincioșilor lor că ce a făcut metropolitul...

Episcopul, unit din Gherla, Ioan Szabó s'a născut în comitatul Szatmár, și prin urmare e crescut unguresc; el e teolog de Roma, om tare cu minte și cult, științele filosofice i sânt specialitatea lui, e cel mai mare ultramontan pentru aceea de bună seamă l va fi iubit Simor, și se poate că toamai de aceasta a fost decorat în vara trecută, ceea ce Trefort o a esplicat în alt chip. El ce e drept e bun patriot austro-ungar, însă tot asemenea sânt și ceilalți, și distincțiunea unia poate supăra pe ceilalți.

Episcopul unit din Oradea-mare, Mihail Pavel, după naștere din Marmășia, are creștere ungurescă, a fost timp mai îndelungat protopop în Slatina (Marmășia) econom es celent, om solid și bun la inimă, puțin simțământ politic are, respective nu se prea amestecă în afaceri politice. Plătesce din greu datorile episcopului Oltean și nu se poate mira din destul, unde a putut arunca atâta amar de bani, Olteanu care a fost mai ușurel la minte, decât un cavalier cu monoclu de pe strada Vác z.

Episcopul unit din Lugos, Victor Mihályi, e teolog de Roma, filosof, cu simțăminte latine, om de inimă și de cultură foarte mare, el ar avè simțăminte politice, însă Trefort și Tisza sau îl ignorează sau nu-l pricepe. De naștere e din Marmășia, fiul fostului jude la tabla regească, a bunului bătrân Gavriil Mihályi. La 1848 bătrânul Mihályi a jucat frumoasă rolă ungurescă, el credè că elementul maghiar va fi mare amic al elementului român, dacă va ajunge și acesta domn peste sine. Aceasta însă nu s'a întemplat, și pentru aceasta fiul dînsului, episcopul, în cele politice e rezervat, cu toate că ar avè ambiție, tact, minte și voință de a juca rolă politică.

Prelații români — lucru natural — toți s'au spăriat de ultraști români și maghiari, cari — deși fără voia lor — mână la mână i bat și i supără. Eu aflu foarte corectă ținuta episcopilor; căci drăguțul de Trefort e prea nervos, lovesce în toate părțile și insultă, astăzi ca ultra maghiar luptă contra dacoromânilor, mâne se năpăstuesce asupra maghiarismului barbar. În adevăr episcopii numai sciu, cum stau cu el. Tisza, el e rece, nu-i convine preoțimea catolică și greacă, eu cred că și prelații sufer pe Tisza, până când va deveni un om catolic ministru president.

Despre Trefort se dice că ar fi propus un asalt de mine contra naționalităților. Cu aceasta însă nu va produce maghiari, ci nihilisti, oameni neconsolabili.

Despre prelați pot spune numai lucruri bune și frumoase. Nici unul nu face prostii; nici unul nu se ocupă cu lucruri daco-române.

Ar face bine curtea, dacă i-ar îmbrățoșa mai cu căldură, ca și ei se poată face pentru curte propagandă printre preoțime și popor.

Însă la noi multe lucruri se fac pe dos, și nu cum ar trebui. Prin ambiție — ce e drept — se poate impune lung timp, însă cucerii nici odată.

Nouă însă ne ar trebui la locul prim să cucerim în lăuntru și în afară inimile, căci acestea mișcă pre om.

Revista politică.

Sibiu, la 20 Novemvre.

Starea excepțională în Croația a încetat prin denumirea unui ban.

Diarul „Budapesti Közlöny“ în Nr 277 dela 2 Decembre a. c., publică trei rescripte regale, datate din Gődölő la 1 Decembre a. c. Prin cel dintâiu se ridică din poste comisariul regesc pen-

tru Croația, Br. Ramberg, oferindu-se medalia croațiană de fer, clasa I. Prin al doilea contele Khuen Hedervary se denumesc de ban al Croației, Slavoniei și Dalmației. Prin al treilea ministrul de până acum pentru Croația, Bedecovici, se întăresce de nou în postul său.

Prin aceste dispozițiuni s'au introdus din nou în Croația starea constituțională. După scirile mai nouă cât mai curând se va convoca dieta Croației, care prin 10 până 14 Decembre se va și întruni și va vota proiectul de indemnitate pentru budgetul anului viitoriu.

Deputații din partida națională croată se vor întruni în zilele acestea spre a se consulta asupra primirei cât mai strălucite a noului ban, și a ținutei față cu noul regim.

Diariul guvernamental „Pester Lloyd“ în numărul său de Dumineca trecută ne aduce scirea, că guvernul unguresc s'a împăcat cu partida națională săsească și pledează pentru încuviințarea reclamiilor acestei partide în ce privește regulamentul atacerilor universității săsesci. Constatăm acest fapt cu plăcere și-l salutăm ca bun ungar al împăcării guvernului cu toate naționalitățile din patrie.

Două puncte principale din pretensiunile sasilor relevează „Pester Lloyd“. Unul, prin care se dispune, că la protestarea unui singur membru al adunării generale, concludul acesteia vine sub revisia guvernului.

În acest cas guvernul era îndetorat a revisui concludul. După pretensiunile partidei sasilor, pentru care pretensiune pledează și diariul „Pester Lloyd, acest drept al guvernului va fi numai facultativ

Al doilea punct e ca ori ce avis la cassa universității săsesci să fie contrasignat și de notariul universității.

Nu va fi fără interes a vedea comentările lui „Pester Lloyd“ la punctul 1.

Eată ce dice:

„După aceste dispoziții votul separat al unui singur membru e de ajuns, ca să silească pre ministru să revadă exoffo la cererea unui membru un conclud luat cu unanimitatea celorlalte voturi. Această dispoziție e draconică dela sine și prin sine modul aplicării ei de până acuma însă a luat o față aproape odioasă. S'au întemplat de multeori — noi nu sântem diplomați și nu ne spăriem de espunerea fără cruțare a unor lucruri ciudate, — S'au întemplat că față cu concludul aproape unanim al adunării universității săsesci s'a luat la protocol votul separat al unui singur membru, care nici sas na fost bătr, și el a fost român și care deși scie perfect nemțesce, cu oare care emfază, vorbea tot numai românesce în adunările universității săsesci etc. etc.

Sântem aplicați a crede multe multe. Una însă nu o credem. Nu credem, că articolul din „Pester Lloyd“ să fie din peana unui sas. Intoleranța asupra limbei române, pentru că ea este română, ne ar veni cam ciudată dela aceia, cari până ași avea a suferi asemenea cu noi.

Îmbunătățirea soartei clerului.

Sub acest titlu aflăm reproduse în diariul „Telegraful“ din București unele opinii ale Sântului Sinod din România. Ne bucurăm din inimă pentru proiectata îmbunătățire a soartei preoțimei din re-

— Eu nu sciu de Dta altceva, răspuse Margareta, decât că ții de parola dată odinioară maiorului Larrison, că mai bine ai să fi minor sau vânător de urși decât să continuezi o meserie, ce mie nu-mi place.

— Și eu, Margareto, eu nu sciu de Dta altceva, replică Cristian decât că mătușa Dtale vrea să te mărite după baronul de Lindenwald, care a câștigat procesul meu.

— Așa este, dice Margareta ridând. Mătușa mea vrea să mă mângăe așa pentru moartea baronului Olaus; însă de oare ce sci toate așa bine, vei sci și aceea, că eu n'am să mă mărit de loc.

Cristian înțelese hotărîrea aceasta, ce i lăsă speranța sa întreagă. El jură în gîndul său că are să-și facă stare și de ar deveni egoist. Ce ar și fi dis Margareta nu voea să păstreze incognitul său față cu locotenentul și cu familia preotului, cari sosiră povestind.

— El este! esclamă ea intimpinându-i; este amicul nostru din Stollborg, mă înțelegeți! acest Cristian, acest amic al săracilor, eroul minelor; este baronul fără baronie, dară nu fără onoare și fără inimă, dacă și Dvoastră nu sînteți așa fericiți ca mine al revede...

— Noi sîntem cu toții fericiți, esclamă preotul stringînd mîna lui Cristian.

El dă aici un exemplu de mare nobleță adevărată și de religiune sănătoasă.

Cristian copleșit de lingușiri, laude și întrebări, trebui să promită a cina în sat împreună cu amicii săi, cari aveau de gînd a petrece noaptea acolo și a se reintoarce dimineața la Waldemora, unde era Margareta în vizită de două săptămâni la familia preotului.

Ei voiau să ducă pe Cristian îndată cu dîșii: însă, de o parte, el nu putea dispune asupra timpului său, precum credeau ei: de altă, el voia, mai mult cât se potrivea poate cu un bărbat așa cu minte, să se desbrace de hainele sale groase, însă ireproșabil curate. Ei își dădură rendez-vous pentru sară, și Cristian, emoționat și fericit, se reintoarce la lucrul său.

Acolo, gînduri sgomotoase se luptară în capul său. Avea el să persiste a nutri speranța chimerică a unui amor partageat?

Margareta avea prea mult avînt și francheță în afecțiunea sa pentru dînsul; nu putea fi vorba decât de amicitie pacinică, fără turburare în suflet și fără roșată pe frunte. Putè va fi amorul așa spontan, așa curajos, așa espansiv? El se acusă de presumpțiune și de nebanie. Și apoi, el se acusă îndată de nemulțămire: o voce interioară îi dicea; că ori și cum îi va fi soartea, el, va afla pe Margareta totdeauna hotărîtă a o părtași.

El părăsi în sfârșit lucrul său, și, preferînd coșul și scriptea, cari nu-i pricinuiău nici o amețală drumului lung pe scări și pe coboriș, el se pregăti a eși într-o clipă din prăpastia întunecoasă prin intrarea, unde se vedea o bucată de cer încadrată de frasin și de siringi, precând el se găsi în fața unui miner, pe care-l întelnise deja în seara premergătoare în ocolul său, care însă nu aparținè brigadei, ce o dirigea el de present.

Pe omul acesta nu-l cunoscea soții lui Cristian. Înnegrit cu esces, din negligență sau din afectare, și avînd în cap o sdreanță de pălărie, ce-i atârna de toate lăturile, nu era ușor a-ți face idee de fața sa; Cristian nici nu se căuta a o vedea. El putea fi din aceia, cari se numesc lucrători rușinoși (cum se dice săraci rușinoși, ca să se espriem tocmai contrarul rușinei, adecă mândria tăcută). El respectă dar aerul misterios al acestui necunoscut, și după ce dase semnul îndatinat cu fluierul ca să înștiințeze pe aceia ce lucrau la scriptea, el se margini a-i aviza un loc lângă sine în coș, presupunînd că și dînsul vrea să se urce; necunoscutul însă părea că ezită; el puse mîinile sale pe marginea coșului, ca și când ar fi voit să sară într'insul, apoi se opri dîndu-și aerul, că caută ceva.

— Ți-ai perdut ceva? îi dice Cristian, care observă acum că el era cam gros și greu și n'avè

gatul României. Punem sub ochii cetitorilor păreri Sântului Sinod, observând din parte-ne că vestimentul, în care îmbracă Sântul Sinod ortodoxia este atât de îngust și în parte și diform, încât ați mâne nici Sântul Sinod nu va mai încapa în el.

Estă păreri din cestiune:

Sf. Sinod în ședința de la 3 Noemvre a votat o adresă către d. președinte al consiliului de miniștrii, care cuprinde mai multe măsuri, ce trebuiesc luate pentru îmbunătățirea clerului nostru și anume:

1. Înființarea deocamdată a unei facultăți de teologie, în care să se poată forma viitorii membrii ai clerului înalt și profesorii de teologie pentru seminariu și învățământul religios în genere. 2. Reformarea seminariilor, conservându-se și pe viitoriu prin toate eparchiile ca și până acum. 3. Votarea de către adunarea deputaților cât se poate mai curând a proiectului de lege pentru îmbunătățirea materială a preoților de mir, proiect votat deja de senat în sesiunea anului 1882 și depus la cameră. 4. Prevederea în bugetul statului a sumelor necesare pentru remunerarea funcționarilor sf. sinod. 5. Personalul din cancelariile metropoliilor și episcopiei să fie mai bine plătit. 6. Să se sporească salariile protoiereilor și să li se adauge o diurnă măcar de 1200 lei pe an pentru a face mai dese revizii prin județele lor și să li se de câte un ajutoriu de fie care plasă. 7. Să se desființeze externatele de pe la seminarii. 8. Să se înființeze școli pentru a forma cântăreți pentru biserici și în fine. 9. Să se realizeze deciziunea sf. Sinod de a se pune premii pentru compunerea unor bune manuale de învățământ religios pentru scoalele publice.

În ceea ce privește reformarea legii Sinodului eacă de ce părere este acest înalt corp bisericesc:

„4. De cât-va timp se propagă ideea eronată, că legea actuală a Sinodului nostru ar trebui reformată; că la Sinod ar trebui să participe și preoții și mireni, ear nu numai metropoliții, episcopii și arhierii, precum este actualmente compus Sinodul. St. Sinod a studiat cu profunditate cestiunea organizării Sinodului, pe bazele dogmatice, canonice și istorice, și acest studiu se va aduce la cunoștința și a domniei-voastre.

„Convingerea noastră este, că Sinodul actual reprezintă adevăratele principii ortodoxe ale cestiunii Sinodale și că în el nu se pot introduce cu vot deliberativ și decisiv de cât elementele, din care el se compune actualmente. A admite și alte elemente ar trebui să deviam de la bazele ortodoxiei, ceea ce noi nu putem admite nici într-un chip.

„Dar tot odată nu putem a nu recunoaște, pe baza acelorasi principii dogmatice și istorice, că în sinoadele ortodoxe pot participa și preoții și diaconii, ca ajutători și conlucrători în treburile secundare, precum sunt afacerile de cancelarie și de economie ale Sinodului, care reclamă un deosebit personal de serviciu, precum sunt și la alte corpuri legiuitoare și la curțile judecătorești. Astfel de persoane, de care sf. Sinod are trebuință și care se pot angaja în serviciul său dintre preoți și diaconi sunt: 1. un director de cancelarie; 2. un sub director; 3. doi capi de secțiune; 4. patru scriitori; 5. doi stenografi; 6. un bibliotecar; 7. un econom pentru îngrijirea edificiului și ținerea lui în bunăstare, precum și pentru încălzire și luminare.

ninic din turnura sprintenă a unui miner datat cu serviciul coșului.

Cât vorbise Cristian, necunoscutul ca și când ar fi voit să-i audă glasul înainte de a se hotărî, se puse lângă el cu mai multă hotărîre decât abilitate și aștepta în tăcere semnul al doilea.

Cristian presupunea, că omul acesta nu pricepe limba norvegiană, și de oare ce el înțelegea mai toate dialectele Nordului, se încercă a-l întreba, însă în zadar; necunoscutul rămase mut ca și când spaima a se vedea plutind de asupra prăpastiei i-ar fi paralizat facultățile.

Cristian, deja foarte datat cu modul acesta de transport, manevra foarte abil. Stând pe margine, cu un braț impresorând funia, el bătea ușor cu piciorul pârții puțului, precând balansamentul amenință să sdrobească coșul, și renunțând a scoate un cuvânt din soțul său de călătorie, el începu a cânta fără nici o grige o barcarolă venețiană, precând unicul său picior, care era în momentul acela pe marginea coșului fu împins în mod trădător cu destulă forță ca să-și peardă sprigiuul său și să fie asvêrlit în prăpastie.

Din norocire, Cristian, care era de obicei tot așa de precaut cât era de îndrăzneț, își impresorase mâna stângă de funii și el lunecă în câțva însă fără să cadă; necunoscutul însă ridicând ciocanul său cu tăis începu a lovi la început mâna dreaptă a

„St. Sinod vă roagă să binevoiți a prevedea în bugetul statului sumele trebuitoare pentru aceste servicii și noi vom alege prin concurs pe cei mai merițiși dintre preoți și diaconi pentru a ocupa aceste servicii în st. Sinod.“

În ceea ce privește punctul al 5 lea din adresă, eacă pe ce se bazează el:

„Se respândesc calumni, că membrii clerului ar fi dând bani pela unele persoane, din serviciul bisericesc la ocaziuni de chirotonie. Sf. Sinod a prevădut măsuri aspre canonice contra unora ca aceia dintre servitorii bisericesci, cari ar fi cerând sau ar fi luând bani dela candidații de preoți sau și la alte ocaziuni sub formă de mituire. Creдем însă că dacă se vor fi întemplat acest fel de mituiri printre amplexii inferiori, aceasta a putut proveni și din cauza micilor lor salarie, cu cari nu pot trăi. De aceea, sf. Sinod vă roagă să binevoiți a regula că toate funcțiunile bisericesci, adevă personalul din cancelariile metropoliilor și episcopiei să fie mai bine plătiți, ca să aibă cu ce trăi într'un mod onorabil. Onorarele lor să fie egale cu ale funcționarilor civili de gradul lor.“

Societatea academică „România Jună.“

Nimica nu ne poate face mai multă bucurie ca progresul junimei noastre. Din tinerii studenți de ați devin mâne aleși națiunii cari, fiecare în sfera sa de activitate, sunt chemați a lucra pentru binele poporului.

Junimea noastră până acuma este abandonată din partea inteligenței noastre în cele mai multe locuri. Causa nu o vom cerceta. Și dacă dela sine și prin sine merge spre bine, bucuria noastră trebuie să fie justificată.

Cu asemenea bucurie am primit și în anul acesta raportul societății academice social — literare „România Jună“ din Viena pe anul administrativ 1882 1883.

Societatea academică „România Jună“ din Viena a stat totdeauna în fruntea societăților universitarilor noștri. Să nu ni se ia în nume de rău această afirmațiune. Legăturile naturale ale noastre de până acuma cu această societate vor exista și pe viitor, și ele vor isvorî din nisuița comună a ne cultiva reciproc. Ele vor deveni legături spirituale spre ajungerea frumosului scop: înflorirea iubitei Societăți „România Jună“.

Conducerea societății academice „România Jună“ din Viena în anul expirat a fost încredințată unui comitet în persoana domnului Iuliu T. Mera, stud. med. ca president, Septimiu S. Albin, stud. philos. vicepres. în semestrul I. Michail Vișnevski, stud. med. vicepres. în semestrul II. Alecsandru Popa, stud. med. Barbu C. Țapirdea stud. technic, secretari în semestrul I. Silvestru Moldovan, stud. philos. Dimitre Puhaci, stud. med; secretari în semestrul II. Iuliu Moisil, stud. techn. casariu, Gavriil Doboreanu, stud. med. controlor, Aurel Grigorovici, stud. med. bibliotecar, Alecsandru Tuducescu, stud. med. econom, în semestrul I. Simion Pop, stud. silv. econom în semestrul II.

În comisia literară au fost membrii: Aureliu Cupșa, stud. techn. Alecsandru Pop, stud. med. Grigoriu Onciul, stud. med. Simion Pop, stud. silv. și Vasile L. Goldiș, stud. philos.

În comisia revădătoare au fost membrii în semestrul I. Mihail Vișnevski, stud. med. Pompei German, stud. med. și Corneliu Roman, stud. techn.

lui Cristian, care-i asigurase scăparea prindându-se de marginea coșului. El și-ar fi pierdut cel puțin mâna fără balansamentul și înclinațiunea repede produsă de trupul său în coș. Picioarele sale atârinate tocmai lovise de alt coș care cobora pe lângă coșul lui Cristian: el dădu acestuia o lovitură, încât asasinul fu nevoit a se prinde însuși de funii, ca să nu cadă afară.

Momentul acesta de spaimă ajunse lui Cristian a se acăța de cealaltă funie și a sări în coșul celalt, care se suî cu repeziune, precând acela unde rămase asasinul singur dispăru de sub ochii săi cu o repeziune și mai mare. Cristian, sosit la intrarea puțului, sărise tocmai pe scândurile din prejur, precând auzi o răcnitură nădușită din adâncimile prăpastiei, și fața fantastică a lui Stangstadius apăru ținând dîcându-i;

— E! scumpul meu baron, vină îngrabă! Dlor nu voiesc să cizeze fără Domniata și eu mor de foame.

— Dar ce s'a întemplat? esclamă Cristian, fără a i răspunde, adresându se către lucrătorii cari manevrau la scriptea. Unde e coșul celălalt? unde e omul?

— S'a rupt funia, îi răspunde unul din ei injurând și făcându-se ca și când ar deplânge evenimentul, precând celălalt dîse la urechia lui Cristian: — Tăcere! noi l'am lăsat!

— Cum voi ați asvêrlit pe nenorocitul acela... pe nebunul acela...?

în semestrul II. Emil Codru Drăgușanul, Drd. med. Victor Mihailaș. Drd. med. și Andreiu P. Monda, stud. med.

Din raportul anual se vede că societatea în adunarea generală din 7 Decemvre 1882 a denumit de membrii onorari pre domnii: Ioan Creangă, Iași; N. Gane, Iași; Ioan Popescu, Sibiu; N. D. Xenopol Iași, pentru deosebita lor merite față cu „România Jună;“ ear de membrii meritați pre domnii Dr. med. G. Baiulescu, Valeriu Bologa, supra-locotenent, Viena; Aurel Beleş, ingineriu, România, Dr. med. Ioan Cloaje, România; Vasile Damianu, Brad, Petru Misir, România.

Ajunul anului nou și în anul trecut s'a serbat prin banchet festiv, la care a luat parte inteligența română din Viena.

Balul român nu s'a putut arangia nici în anul trecut. Junimea română din Viena însă prețind importanța balului, ca însemnat isvor de venit, promite a face posibilul, ca în anul viitoriu balul să se arangieze earăș.

Activitatea societății se oglindează mai splendid în edarea almanachului, un giuvaer de mare valoare, care credem că nu va lipsi din biblioteca nici unui cărturariu român.

Venitul curat al acestei întreprinderi după raportul societății se urcă la însemnata sumă de 2155 fl. 24 cr.

Valoarea științifică a Almanachului cu noi o vom prețui.

Societatea în anul expirat a pierdut doi membrii prin repausarea prea de timpuriu a mult regretatului C. G. Porumbescu, profesor de musică în Brașov și a studintelui dela sivilcultură Eugen Gribovici, pe mormântul cărora ca semn de pie aducere aminte a pus cunună de flori.

Membrii onorari a avut societatea în anul expirat 43, membrii fondatori 18, meritați 32, binefăcători 3, ordinari 40, estraordinari 1.

Ședințe ordinare a ținut 14, estraordinare 3, în cari s'au cetit 8 operate, lucrate din partea membrilor ordinari, la cari s'au făcut tot atâtea critice. Jurnale gratuit capătă societatea 50.

Biblioteca conține 1204 opuri în 798 volume și 635 broșuri.

Aveea totală a ei este 9661 fl. 80 cr.

Ne-am împlinit o prea plăcută detorință prin această scurtă dare de seamă despre mersul societății academice „România Jună.“ Progresul ei trebuie să atingă inima fiecărui român iubitor de progres. Ultimul nostru cuvânt este: Înainte cu Dumneșu și noi vă vom urmări cu atențiune dându-vă, dacă nu altceva, cel puțin sucursul moral, atâta de trebuincios junimei studioase.

* (Cas de moarte). Țiarele de eri ne-au adus trista scire despre moartea eminentului bărbat de stat al României **Vasile Boerescu**, urmată Vinerea trecută în Paris.

Sunt abia câteva zile, de când ceteam combinații despre întrarea lui în cabinetul domnului Brătianu, abia câteva zile de când cetirăm despre călătoria lui în streinătate spre a-și repara ruinata sănătate și astăzi trebuie să anunțăm trecerea lui din viață.

Românii în genere, și România în specie au pierdut mult prin timpuria moarte a lui Vasile Boerescu. Fi-ei țarina ușoară!

— Nenorocitul acela n'a fost nebun, răspunde lucrătorul. El a căutat, sunt trei zile ocaziunea a se afla singur pe lângă tine. Noi l'am pândit, noi am vedut ce vrea să facă. Noi și-am coborît într'un noroc alt coș, și acela, unde aste el, e un coș stricat, iată tot!

Cristian scia că pe vremea aceea se practica justiția repede și direct. El totuși regretă ceea, ce s'a petrecut, de oarece scia că oamenii, cari întrau într'o vîrstă anumită în lumea această suterană sunt adeseori cuprinși de un acces de furoare involuntară. El se coborî iarăși cu Stangstadius, care pretindea cu rațiune a cunoaște accidente aceste ex professo. Doi mineri se coborîră cu dîșii, ca să constateze faptul, precum diceau ei, însă în realitate pentru a face să dispară cadavrul, ca să n'aibă a da explicații inspectorilor minelor.

— Pe onoarea mea! dîse Stangstadius, după ce o esaminase la lucoarea torțelor trupul miserabil acesta a isprăvit! El n'a avut noroc ca mine: dară țeu! că am să fac un raport despre aplicarea funilor la coborîrea coșurilor. Accidentele sunt pre dese... Când cuget că eu însumi...

— Domnule Stangstadius! esclamă Cristian, e'an uită-te la omul acesta... Nu-l cunosci?

(Va urma).

Varietăți.

* Reprezentațiunea teatrală, despre care am mai vorbit, se va da Miercuri. Biletele de intrare se pot scoate dela librăria Schmedcke din loc.

Prețul locurilor: Logea rangul I, 5 fl. Logea partere 4 fl. Logea rangul II 3 fl. Cercle 80 cr. Partere 50 cr. Un loc în parquet 40 cr. Galeria 25 cr. Începutul la 6 $\frac{1}{2}$ oare, sfârșitul la 10 oare.

* Cetim în „Gazeta Transilvaniei“. Prelegerile literare cu damele române s'au început. Directorul gimnasial Dl Stefan Iosif în prezența unui număr de peste o sută de dame și domnișoare, a deschis prima serată Joi în 27 Noemvre printr'un discurs foarte interesant. A arătat pe scurt chemarea femeii în societatea omenească și că seculul, în care trăim s'a ocupat cu deosebire de cultura ei, a accentuat mai departe binele nemărginit, ce-l poate aduce femeia ca mamă, și în special întru cât ne privește pe noi Români a arătat, că datorită unei mame pe lângă celelalte, este de a da copiilor și o creștere națională inițiându-i și în literatura românească. —

După o mică pauză Dl prof. I. C. Panțiu a vorbit ceva în general despre literatura populară și s'a oprit la Hora, la Doina și la Cântecul bătrânesc. De tot popular a arătat Dl Panțiu, cum Românul dela sate pe lângă toate ocupațiunile sale de economie se delectează în fapt și cu literatura, ascultând nisele dicăli, nisele proverbe, nisele cântece sau nisele povești. A descris în mici tablouri viața dela sate și arătat cum, prin cine și prin ce mijloace s'a dezvoltat abudanta noastră literatură populară. A adus exemple de câteva hore vesel, de câteva doine jalnice, și a caracterizat aceste două ramuri de poezie. A explicat cu deamăruntul cântecul bețrânesc sau balada, și a cetit ca exemple pe „Toma Alimoșiu“ și „Soarele și luna“ și a încheiat cam astfel: „După aceste împărțășite, mă veți întreba poate care este însemnătatea literaturii populare. Eată o pe scurt: Literatura populară este oglinda vieții noastre, ea este originală, în ea se vede sufletul și inima Românului; este predată într'o limbă puternică

românească, într'o limbă variată, ce ne poate servi de model, Alecsandri însuși și-a format graiul seu cel dulce studiind limba poporului. El însuși o mărturisese aceasta!“ Ca exemplu a cetit poezia de Alecsandri „Dragoș“ făcută după chipul și asemănarea poeziilor populare — După o bunicică pauză a început dl prof. L. Nastasi prelegerea sa despre aerul atmosferic făcând o interesantă excursiune științifică, arătând în mod intuitiv și prin exemple existența, materialitatea și pondul aerului. A probat cele șise prin multe pilde și în fine a făcut dierite experimente cu pompa pneumatică. În legătură cu acestea a arătat construcția și principiul, ce există la pompe preste tot și în cele din urmă a vorbit ceva despre baloane. — Nu este de lipsă să o mai spunem încă odată cât de mult ne bucură acest început frumos în direcțiunea cultivării gustului pentru literatură și științe. Este foarte laudabil interesul cel viu, ce l'au documentat damele noastre și cu această ocaziune pentru tot, ce cade în sfera culturai și suntem convinși, că și în viitor vor lua parte în număr tot așa de mare la aceste serate literare. Tot odată ne măgulim cu speranța, că domni conferențieri își vor da toate silințele posibile, ca să facă aceste prelegeri cât mai interesante și atrăgătoare.

* (Universitățile Europei.) În opera „Statele Europei“, din care a apărut acum ediția a patra se găsec interesante date despre universități. Austro-Ungaria are 10 universități cu 979 profesori și 15,573 studenți: Germania 22 universități cu 2011 profesori și 25,442 studenți. Anglia are 8 universități și 7 așa șise colegii cu 509 profesori și 18,170 studenți, Franca n'are universități ale statului, ci numai facultăți și anume 13 juridice, 11 de medicină, 15 scoale preparatoare pentru medicină și 30 facultăți de științe și litere cu 1184 profesori și 15,526 studenți. Mai sânt în Franca 5 universități catolice. Italia are 17 universități ale statului și 4 libere cu 1655 profesori și 11,728 studenți: Rusia are 8 universități cu 709 profesori și 10,305 studenți: Svedia și Norvegia 4 universități cu 213 profesori și 3425 stu-

denți; Olanda 5 universități cu 192 profesori și 1685 studenți; Belgia 4 universități cu 253 prof. și 4072 studenți: Elveția 6 universități cu 375 prof. și 2031 studenți: Spania 10 universități cu 475 profesori și 13,722 studenți: România 2 universități cu 87 profesori și 693 studenți. Portugalia, Grecia, Sârbia și Turcia au câte o universitate.

* (O nouă comandă de pușci.) În număr de 25,000 s'a făcut de guvernul din România la fabrica din Steyr (Austria.) O comisiune de oficeri va pleca la fața locului, ca să supravegheze fabricarea acestor arme.

* (Nihilisti se mișcă.) În „Presse“ găsim următoarea telegramă din Petersburg cu data de 25 Noemvre: „Partida nihilistă se mișcă într'un chip îngrozitor. Dilele acestea au fost arestate, sub acuzățiunea, că fac agitațiuni nihiliste trei doamne tinere, printre cari se află și o contesă, cari aveau intrare în Palat.“

Posta Redacțiunei.

Dlul S. în B. Scusâne pentru întârziere. Voim săl reproducem tot de odată, ceia ce va urma în Nr. viitoriu.

Loterie.

Sâmbătă 1 Decemvre. 1883.

Viena:	20	33	67	42	34
Timișoara:	83	79	36	84	1

Bursa de Viena și Pesta.

Din 1 Decemvre n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	120.45	120.—
Achizi de bancă de credit ung.	837.—	835.—
Datorie de stat austriacă în hârtie	79.—	78.90
Sorți de regulara Tisei	110.—	110.25
Datorie de credit austr.	28.50	282.40
Achizi de stat austriacă în argint.	79.50	79.15
Renta de aur ung. de 4%	87.40	87.30
Renta ung. de hârtie.	85.10	85.10
Împrumutul drumurilor de fer ung.	138.50	139.—
Serisuri fonciari ale institutului „Albina“	—	500.80
Galbin	5.70	5.70
Napoleon	9.58	9.57
Londra (pe polița de trei luni)	120.55	120.65

Hotelul București în Brașov

(până acum Neuriehrer S. de present Rosenkranz A.) cu chilii curate și elegant de tot nou aranjate dela flor. 1 în sus, **Sală mare pentru ospătărit, Bucătăria bună, Telegraf electric.** La gară comunicațiune per Omnibus. Oficiul postal în aceleași edificii. grajduri mari și largi, servitiul celerat.

[619] 3—3 Adalbert Rosenkranz, hotelier.

Nr. 247. [621] 1—3

EDICT.

Eva născută Lupea din Sărata, protopresbiteratul Avrigului, care după conviețuire de un an a părăsit pe le-

giontul său bărbat de patru ani disparând în lume, fără a se sci locul unde se ține, în sensul rezoluțiunei consistoriale din 14 Iulie a. c. Nr 1975. B. se provoacă prin aceasta ca în termen de trei luni dela publicarea acestui edict să se înfășeze înaintea subscrisului for matrimonial, căci la din contră se va pertracta și decide procesul intentat de bărbatul ei susnumit și în absența ei.

Avrig în 15 Novembre 1883.

Scaunul protopresbiteral gr. or. al Avrigului ca for matrimonial de I-a instanță.

Vasiliiu Macsim m. p., administrator ppterat.

Cancelaria NEGRUTIU în Gherla

deschide abonament pe anul 1884 la următoarele diare, cari apar în propria redacțiune și edițiune:

AMICUL FAMILIEI.

Diariu beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni.

Va eși regulat în 1/13-a și 15/27-a și a fie-cărei lune în numeri câte de 2—3 coale; — și va publica: *novele, poezii, romanuri, aventuri picante, impresiuni de călătorie, studii sociale, — articli științifici* mai ales din sfera economiei și a igieniei de casă, — *sciri din lumea mare* — cu preferință acelea, cari interesează mai de aproape societatea românească, — *principii de viață și notițe de petrecere.* Fie-care număr va fi bogat și frumos ilustrat. — Prețul de prenumerațiune pre anul întreg va fi numai 4 fl., pre 1/2 an 2 fl., pre 1/4 de an 1 fl. v. a. — Pentru România pre anul întreg 10 franci — lei — plățibili în bilete de bancă ori în timbre postale.

PREOTUL ROMÂN.

Diare bisericesc, scolastic și literar.

Va eși regulat în 1-a și 16-a și (c. n.) a fie-cărei luni, în numeri câte de 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{4}$ coale și va publica: *articlii din sfera tuturor științelor teologice* — tractate dogmatice, istorice, juridice, morali, pastorali, dar mai ales rituali, — *predice* pre dumineci, sârbători și diferite ocaziuni, mai ales pentru ocaziuni funebrale, precum și *schizi de predici*, și ori ce amenunte aplicabili în predici, *catechese* și alte *învățături pentru popor*, — *tractate pedagogice, didactice, — studii și recensțiuni literare*, — *sciri* din sfera bisericească, scolastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pre anul întreg va fi 4 fl., pre 1/2 an 2 fl., pre 1/4 an 1 fl. — pentru România pre anul întreg 10 franci — lei — plățibili în bilete de bancă ori în timbre postale

CĂRȚILE SĂTEANULUI ROMÂN.

Pentru toate trebuințele poporului român.

Va eși în fie-care lună câte una carte de 1—1 $\frac{1}{2}$ coală; — și va publica: *novele populare, istorioare, fabule, poezii, și anecdote, proverbi și alte amenunte de învățatură și petrecere*, — *cunoscințe de economie, industrie, igienă ș. a.*, — *sciri din lumea mare* mai ales acelea, cari mai de aproape ating pre poporul nostru. — Prețul de prenumerațiune pre un an întreg, va fi numai 1 fl. v. a., pentru România 2 franci 50 bani — plățibili în timbre postale.

Toate aceste trei diare de odată abonate costau pre anul întreg numai 8 fl. v. a., pentru România 20 franci — lei.

Aceia, cari vor abona toate trei diarele sau baremi 2 din ele, vor primi gratis patru portrete frumoase până cel mult în 1 Maiu 1884; la din contră vor ave dreptul de a-și pretinde să li se răsplătească prețul de abonament deja solvit. — Afară de aceea abonații diarelor noastre își pot procura cu prețul de jumătate toate scrierile apărute în edițiunea ori proprietatea noastră.

— Numeri de probă se trimit gratis ori cui. —

Colectanții primesc în semn de gratificațiune tot al cincilea exemplariu în natură ori în bani.

A se adresa la: Cancelaria Negrutiu în Gherla — Szamos-ujvár — unde se mai află de vânzare:

Nu me uita. Versuri pentru ocaziuni funebrale — urmate de iertăciuni, epitafia ș. a. Prețul 50 cr.

Poezii de V. R. Buticescu. Prețul redus (din 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Istoria pentru început Românilor în Dacia scrisă de Petru Maior. Edițiune a treia întocmită prin societatea universitară „Petru Maior“ din Budapesta. Numai câteva exemplare.) Prețul 2 fl.

Poezii de T. V. Pacatiannu. Prețul 1 fl., — edițiune de lux 2 fl.

Calendarie pre anul 1884. Amicul poporului — cu 50 cr.

Noul Calendar de casă cu 30 cr. și alte, mulțime de opuri.

[620] 2—5

TIPOGRAFIA ARCHIDIECESANĂ în SIBIIU.

A eșit de sub presă:

[598] 4

CALENDARIU

pe anul visect dela Christos
1884.

Anul al treideci și treilea.

Prețul unui exemplar legat 30 cr., pentru vândători nelegat 23 cr. v. a. și legat 25 cr. v. a.

CUPRINSUL:

Calendarul (julian și gregorian, cu însemnarea esactă a Evangeliilor și glasurilor de peste an). — Pătrarele lunilor. — Genealogia casel domnitoare austriace. — Regenți europeni. — Servitiul postal și telegrafic. — Tacsă de timbru pentru polițe și documente. — Tabela pentru computarea intereselor. — Măsurile noue și vechi.

Șematismul

bisericeii ortodoxe-orientale române din Ungaria și Transilvania cuprinzând și protopresbiterii, administratorii protopresbiterali, parochii și învățatorii cu comunele bisericesci din archidieceasă după noua arondare a protopresbiteratelor.

Ierarhii metropolielor învecinate din Austro-Ungaria.

Pajura, (Poveste din Ardeal). — Cine a scos pe Adam și pe Eva din raiu, (Snoavă). — Pindul și Carpatul, (Episod din istoria resbelului independenței României). — Poezii: „Vine iarna, vine iarna“. — „Ursul, Vulpea și Lupul“. — Cugetări bețrânesci.

Conspectul săptămânilor. — Însemnarea tîrgurilor.

Administrațiunea tipografiei archidieceșane în Sibiiu.